

Міністерство охорони здоров'я України
ДЗ «Луганський державний медичний університет»
кафедра технології ліків, організації та економіки фармації

**«ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ
ФАРМАЦІЇ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДАХ: ЗДОБУТКИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ МАЙБУТНЬОГО»**

**Матеріали навчально-
методичної конференції
(м. Луганськ, 10 листопада 2011 року)**

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЗ «Луганський державний медичний університет»
Кафедра технології ліків, організації та економіки фармації

**ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ: ЗДОБУТКИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ МАЙБУТНЬОГО**

**Матеріали навчально-методичної конференції
(м. Луганськ, 10 листопада 2011 рік)**

Луганськ
ДЗ «Луганський державний медичний університет»
2011

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Акімова З.И. Об організації учебного процесса на кафедре фармацевтической химии и фармакогнозии по кредитно – модульной системе.....	4
Барна О.М., Соколова Л.В., Козир Г.Р., Павх О.І. Практика – як важливий аспект підготовки висококваліфікованих фармацевтичних кадрів.....	5
Башура О.Г., Половко Н.П. Особливості організації і проходження практики студентами спеціальності «Технологія парфумерно-косметичних засобів».....	6
Белей Н.М., Васенда М.М. Проблеми забезпечення якості навчання студентів фармацевтичних факультетів при вивченні технології лікарських засобів.....	7
Білоус С.Б., Калинюк Т.Г., Гудзь Н.І. Створення лікарських засобів з нанорозмірними діючими речовинами як міждисциплінарний процес.....	8
Блавацька О.Б. Модернізація викладання ОЕФ у контексті інноваційних тенденцій управління фармацевтичною галуззю.....	9
Бойко А.І., Парновський Б.Л. Системний підхід до програмного та навчально-методичного забезпечення післядипломної підготовки спеціалістів з фармацевтичної інформатики.....	11
Бутко Л.А., Бутко А.Ю. Перспективи впровадження засад Болонського процесу на кафедрі організації та економіки фармації.....	13
Вельчинська О.В. Особливості вивчення “лікарських” отрут при викладанні спеціальної фармацевтичної дисципліни–токсикологічної хімії.....	14
Витрищак С.В., Бондаренко В.В., Савина Е.Л., Гайдаш І.А., Курчанова В.С. Совершенствование учебного процесса подготовки медицинских и фармацевтических специалистов по гигиене и экологии.....	16
Волох Д.С., Бутко Л.А. Актуальні питання підготовки провізорів на післядипломному етапі.....	17
Волох Д.С., Гала Л.О. Підготовка майбутніх провізорів до просвітницької роботи серед населення.....	18
Галій Л.В., Серопян Т.М., Должнікова О.М. Дослідження тенденцій і пріоритетів у професійному навчанні персоналу фармацевтичних закладів	20
Горілик А.В., Громовик Б.П. Створення дистанційного курсу «Економічний аналіз діяльності аптечних закладів» у віртуальному навчальному середовищі eFRONT.....	22
Грищенко І.І. Реалізація цілей вищої освіти на кафедрі управління та економіки фармації ДонНМУ ім. М. Горького.....	23
Грищенко С.В., Грищенко І.І., Жаркова С.О. Етика і деонтологія в фармації за кредитно-модульною системою.....	25
Грошовий Т.А., Тригубчак О.В., Демчук М.Б., Калущка О.Б. Досвід викладання управління та економіки фармації згідно Болонського процесу..	26

Квітчатa Г.І., Пімінов О.Ф., Шульга Л.І., Якушенко В.А., Шевченко В.О., Лукієнко О.В. Підвищення рівня професійної підготовки фахівців, які надають медичну допомогу у сфері забезпечення населення України лікарськими препаратами.....	56
Книш Є.Г., Ткаченко Н.О., Демченко В.О., Бушуєва І.В., Червоненко Н.М., Зарічна Т.П., Алксєєва І.М. Забезпечення якості навчання провізорів-косметологів з менеджменту та маркетингу у фармацевції.....	57
Коритнюк Р.С., Давтян Л.Л., Власенко І.О., Дроздова А.О., Оліфірова Т.Ф., Коритнюк О.Я., Руденко В.В. Дистанційне навчання - сьогодення і перспективи в майбутньому	59
Кричковська А.М., Стасевич М.В., Губицька І.І., Червєцова В.Г., Журахівська Л.Р., Новіков В.П. Інноваційні технології та альтернативні методи у фармацевтичній освіті.....	60
Лелека М.В., Підгірний В.В., Коріневська Г.М., Грошовий Т.А. Досвід та перспективи викладання дисциплін організаційно-економічного напрямку для англomовних студентів.....	62
Литвиненко О.В., Синча Н.И., Дондик Н.Я., Гетало О.В., Шапоренко Л.В. Использование информационных технологий в учебном процессе кафедры управления и экономики фармации ЗДМУ.....	63
Марценюк В.П., Стаханська О.О. Системно-аналітичне обґрунтування впровадження інноваційних методик у фармацевтичній освіті.....	64
Мнушко З.М., Пестун І.В., Тіманюк І.В. Зарубіжний досвід підготовки фахівців фармацевції за напрямом менеджменту і маркетингу.....	65
Науменко Н.А., Образенко М.С., Унгурян Л.М. Проблемы оценки качества знаний в условиях кредитно-модульной системы организации учебного процесса.....	66
Немченко А.С., Назаркіна В.М. Аналіз викладання організаційно-економічних дисциплін в Україні та за кордоном.....	67
Ніженковська І.В., Афанасенко О.В. Курсова робота з фармацевтичної хімії в умовах кредитно-модульної системи як один із етапів вивчення дисципліни.....	69
Ніженковська І.В., Вельчинська О.В. Сучасні підходи до викладання токсикологічної хімії.....	70
Ніженковська І.В., Вельчинська О.В., Ягупова А.С. Відображення сучасного стану фармацевтичного виробництва України при викладанні фармацевтичних дисциплін.....	72
Ніженковська І.В., Глушаченко О.О., Головченко О.І. Індивідуальна робота студентів як складова самостійної роботи в умовах Болонського процесу.....	73
Ніженковська І.В., Глушаченко О.О., Головченко О.І. Проблеми забезпечення якості навчання на фармацевтичному факультеті (заочна форма навчання).....	75
Орлова О.А., Тернинко І.І., Бурцева О.В. Підходи до проведення польової практики в рамках вивчення дисципліни «Фармакогнозія».....	76

четвертого курсу. На початку семестру студентом пропонується перелік тем, за якими вони можуть виконувати курсову роботу. Одним із напрямків, що пропонується студентам для виконання є аналіз багатокomпонентних лікарських форм аптечного виробництва комбінованими методами. Студенти отримують складний пропис, який складається із трьох або чотирьох компонентів. В курсовій роботі вони мають висвітлити такі аспекти:

- Обґрунтування раціональності пропису, хімічної і біологічної сумісності і застосування в медичній практиці, його місце в рецептурі аптек;
- Особливості приготування лікарської форми, якщо вони можуть впливати на її склад і якість;
- Теоретичне обґрунтування якісного і кількісного визначення можливими варіантами з використанням різних методів аналізу, в тому числі й інструментальних;
- Оптимальний варіант аналізу з приведення розрахунків наважок і кількісного вмісту, а по можливості, і результати аналізу.

Таким чином, курсова робота з фармацевтичної хімії є логічним завершенням вивчення предмету, як вимагає від студентів всебічного оволодіння знаннями, як із основної, так із суміжних дисциплін.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ТОКСИКОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ

І.В. Ніженковська, О.В. Вельчинська

*Кафедра біоорганічної, біологічної та фармацевтичної хімії
Національний медичний університет ім. О.О.Богомольця*

Сучасна людина живе в умовах токсикологічної напруженості, яка зумовлена екологічними катастрофами, професійними вадами, нещасними випадками у побуті, а також різними захворюваннями хімічної етіології, які виникають з кримінальних чи суїцидальних причин. Сьогодні нікого не дивує, що “лікарська хвороба” посідає одне з основних місць в структурі загальних захворювань. Особлива увага приділяється синтетичним лікарським засобам. При правильному призначенні, обґрунтованих дозуваннях, обліку індивідуальної чутливості хворого лікарський препарат – це терапевтичний засіб. При передозуванні лікарський засіб стає отрутою.

Токсикологічна хімія є однією серед фармацевтичних дисциплін, яка вивчає властивості отруйних і сильнодіючих речовин, в тому числі і “лікарських” отрут, їх поведінку в організмі і трупному матеріалі, розробляє способи виділення, ідентифікації токсичних

речовин та їх метаболітів в об'єктах біологічного походження. Вона виникла з потреб токсикології і є однією з її складових частин. При викладенні теоретичного курсу токсикологічної хімії особлива увага приділяється системному підходу до вивчення отруйних речовин, особливо – “лікарських” отрут. Враховуються фізико-хімічні властивості отрути, шляхи проникнення до організму, токсикокінетика і токсикодинаміка, вибіркова дія, особливості організму потерпілого. При вивченні сучасних “лікарських” отрут розглядаються також питання щодо їх застосування та токсикологічного значення. Студенти вивчають симптоми отруєння, першу медичну допомогу при отруєннях “лікарськими” отрутами, питання біотрансформації “лікарських” отрут в організмі людини і трупному матеріалі.

Найбільш актуальними при вивченні токсикологічної хімії залишаються питання якісного виявлення та кількісного визначення в біологічному матеріалі “лікарських” отрут та їх метаболітів. Асортимент лікарських засобів постійно оновлюється: на заміну класичним “лікарським” отрутам приходять нові. Поява принципово нових наукових концепцій при їх розробці викликає необхідність постійного вдосконалення методів токсикологічного аналізу.

Зрозуміло, що при застосуванні класичного функціонального аналізу та експрес-оцінки наявності “лікарської” отрути в біологічному матеріалі необхідне впровадження в практику хіміко-токсикологічного експерименту сучасних фізико-хімічних методів. Це – газо-рідинна хроматографія (ГРХ); УФ-, ІЧ-, ЯМР(ПМР)-спектрофотометрія; фотоколориметрія. Пропонується теоретичне ознайомлення та практичне використання студентами більш сучасних і перспективних методів: денситометрії, експрес-оцінки токсичності “лікарських” отрут. Однак, в хіміко-токсикологічному аналізі присутні методи, використання яких рекомендується обмежувати або замінювати на альтернативні. Йдеться про фармакологічні проби на експериментальних тваринах. У дискусіях продовжується протистояння прихильників і супротивників токсикологічних досліджень на тваринах. А. Швейцер писав: “Як багато робимо ми ще зла, коли піддаємо тварин жахливим тортурам, щоб продемонструвати студентам і без того добре відомі явища”. ВООЗ і міжнародні медико-біологічні товариства настійно рекомендують замість дослідів на тваринах використання нових альтернативних методів.

Комплексний та сучасний підхід до вивчення кожної “лікарської” отрути у курсі токсикологічної хімії є основою для вирішення насущних питань впливу лікарських засобів на організм людини.